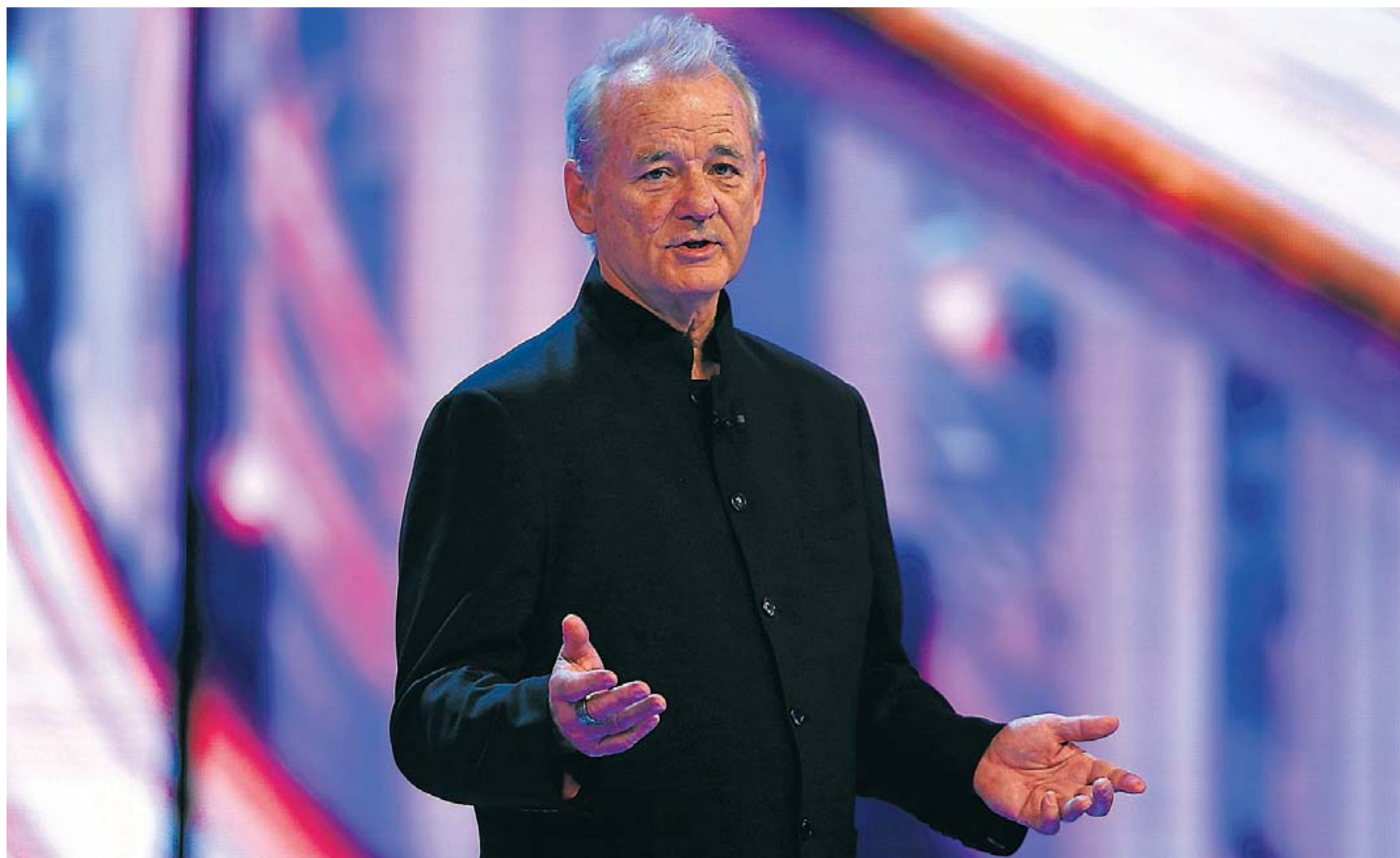

Bill Murray, a la imatge durant una gala a la Xina fa uns anys, deixa la gent bocabadada amb la seva naturalitat. Ian Walton/Getty

Toni Vall

Bill Murray i el cine de l'epifania

“¿Que què sento al ser jo? Pregunta't què sents tu al ser tu. L'única manera de saber què sents al ser tu és esforçar-te al màxim en ser tu tan sovint com puguis, sense deixar de recordar que allà hi ha casa teva”. Uau! Podria resultar evident aquesta reflexió, oi? ¿Un pèl òbvvia? ¿Potser un consell de llibre d'autoajuda barat? Però si t'expliquen que és la resposta d'una estrella mundial del cinema a la pregunta “Com t'ho fas per ser tu?”, potser canvia la percepció que en tens. I sens dubte hi trobaràs més matisos, més atractiu, fins i tot més misteri. I és possible que fins i tot t'imaginis les inflexions de la seva veu tan reconeixible mentre articula la resposta. Aquesta petita història és just el final del llibre *Cómo ser Bill Murray*, de Gavin Edwards, que Blackie Books va editar fa tres anys. Te l'imagines perfectament a l'escenari del Festival de Toronto, conversant amb el públic assistent, responent amb naturalitat a tot el que li pregunten.

Si alguna cosa queda clara després de llegir el llibre és que Murray és pura naturalitat. Una naturalitat estrofolària, molt poc corrent, capaç de deixar a tothom de pasta de moniato. És capaç d'anar a un festival de música, conèixer algú que li resulta simpàtic i acceptar sense pensar-s'ho d'anar a casa d'uns amics, on acabarà rentant els plats i desenganxant-ne la salsa de tomàquet. La mateixa naturalitat que el porta a desaparèixer durant temporades, a tapar-li els ulls a un desconegut pel carrer –“Cu-cu, qui soc?”– i a dir-li, quan descobreix que l'autor de la trapelleria és Bill Murray: “Ningú et creurà quan ho expliquis”.

•
És pura naturalitat estrofolària, capaç de deixar parat a tothom
•

Bill Murray és un d'aquells actors que deixen empremta, que només és ell, que és irrepetible. Ara el tenim a la cartellera amb la decebedora *Els morts no moren*, de Jim Jarmusch, i s'ha anunciat una nova seqüela de *Caçafantasmes*, dirigida per Jason Reitman, fill d'Ivan Reitman, el director del film original i la seva primera continuació. És bonic glossar una vegada i una altra l'impacte que per a les persones que ara voregem els quaranta anys va suposar aquella pel·lícula del 1984, aquella història de tres científics bojos que surten a caçar presències ectoplasmàtiques. Aquella banda sonora, aquella Sigourney Weaver, aquell començament a la biblioteca, aquell edifici fascinant de Nova York on s'instal·len els *Caçafantasmes*. Hi ha pel·lícules que defineixen una generació. Aquesta n'és una.

És revelador adonar-se que Bill Murray és el protagonista de, com a mínim, dues més d'aquestes pel·lícules, sobre les quals

també s'han escrit infinites línies. Em temo que res del que pugui escriure jo sobre *Atrapat en el temps* i *Lost in translation* significarà cap novetat especial, cap epifania per a ningú. Precisament és aquesta paraula, *epifania* –que vol dir *descoberta, revelació*–, la que va més bé per parlar d'obres com aquestes. Per què? Doncs perquè per molt temps que passi, no passaran de moda, continuaran vives, capaces de sorprendre generació rere generació d'espectadors, que les descobriran embadalits. Deu ser bonic ser Bill Murray i saber que algunes de les teves pel·lícules són capaces de canviar la vida de qui les veu. ●